

функцыі і спрыяць распаўсюджванню ведаў пра беларускую этнічную культуру, што таксама становіцца паўплывае на яе захаванне і наступнае развіццё.

ТВОРЧАСЦЬ МАЙСТРОЎ ПА ТЭХНАЛОГІІ ВЫРАБУ ДРАЎЛЯНЫХ МУЗЫЧНЫХ НАРОДНЫХ ІНСТРУМЕНТАЎ У ДЗЕЙНАСЦІ КРУГЛЯНСКАГА РАЁННАГА ГІСТОРЫКА- КРЯЗНАЎЧАГА МУЗЕЯ

Гапаева В. Э.,

*дырэктар дзяржаўнай установы
«Круглянскі раённы гісторыка-крязнаўчы музей»*

У вялікай фальклорнай спадчыне беларускага народа важнае месца займае інструментальная музыка. Адметныя і разнастайныя інструменты існавалі амаль па ўсёй тэрыторыі Беларусі. Не з'яўляецца выключэннем і Магілёўшчына, рэгіён Прыдняпроўя. На Магілёўшчыне ставіліся да музыканта і майстра заўсёды з павагай.

Да такіх своеасаблівых і таленавітых майстроў належыць Аляксандр Антановіч Харкевіч, майстар драўляных народных музычных інструментаў з вёскі Ваўканосава, што на Кругляншчыне. Ён падбірае, апрацоўвае і вырабляе музычныя інструменты, якія былі распаўсюджаныя на тэрыторыі Круглянскага раёна. На сённяшні дзень майстры такога разраду сустракаюцца рэдка. Кожны інструмент вырабляецца ім з асаблівым падыходам, па чарцяжах, згодна параметраў, з улікам «гукавых» характарыстык і інш.

Творчасць майстра драўляных музычных інструментаў А. А. Харкевіча ўнесена ў Дзяржаўны спіс гісторыка-культурнай спадчыны Рэспублікі Беларусь. Яго інструменты, вырабленыя ўручную, памятаюць цеплыню рук майстра і нясуць векавыя традыцыі, выяўляючы непаўторны голас роднай зямлі.

Народнае мастацтва глыбока ўздзейнічае на свет, валодае маральнай, эстэтычнай, пазнавальнай каштоўнасцю, увасабляе ў сабе гістарычны вопыт многіх пакаленняў. Азнямленне з творами народнай творчасці абуджае ў людзях адметнае ўяўленне аб Радзіме, яе культуры, спрыяе выхаванню патрыятычных пацукцяў.

Сёння не кожны мае магчымасць убачыць непасрэдна тэхналагічны працэс вырабу драўляных музычных інструментаў, дакрануцца да дадзенага рамяства, патрымаць у руках сапраўдныя драўляныя народныя інструменты.

Усё вышэйадзначанае паўплывала на пастаўленыя супрацоўнікамі музея мэты – падарыць наведвальнікам радасць творчасці, пазнаёміць з гісторыяй народных музычных інструментаў, з майстрам па вырабу драўляных народных

інструментаў. Для яе рэалізацыі быў распрацаваны праект «Музычных спраў майстар», які дзейнічае на працягу 11 гадоў. Галоўнай аўдыторыяй праекта з'яўляюцца выхаванцы дашкольных і школьных агульнаадукацыйных устаноў раёна, удзельнікі клубаў «Яшчэ не вечар» і «Бяседа».

Рэалізацыя праекта ўключае ў сябе: супрацоўніцтва з адукацыйнымі ўстановамі, удзельнікамі клуба «Яшчэ не вечар» і афармленне серыі выстаў майстра Харкевіча А. А., збор інфармацыі, падбор наглядных дапаможнікаў, дэманстрацыйнага матэрыялу, правядзенне тэматычных музейна-педагагічных заняткаў, гутарак, майстар-класаў па вырабу музычных інструментаў, вечароў-сустрэч з майстрам, выстаў майстра, выездных выставак з КК «Аўтаклуб», «Бібліобусы» ў маланаселеныя пункты раёна, правядзенне выездных экскурсій у майстэрню Харкевіча А. А., дэманстрацыю відэафільма аб майстры, стварэнне прэзентацый («Беларускія народныя інструменты», «Творчасць майстра Харкевіча А. А.»).

У ходзе рэалізацыі праекта «Музычных спраў майстар» праходзіць азнаямленне наведвальнікаў з гісторыка-культурнай спадчынай краю. Праграма запатрабавана ў дашкольных і адукацыйных установах горада, паколькі тэматыка мерапрыемстваў цікавая і пазнавальная. У рамках праекта музей супрацоўнічае з дзіцячымі садамі, Круглянскай СШ, Цяцерынскай СШ, Комсеніцкім КПК, клубам «Яшчэ не вечар» пры Круглянскай ЦБМ. Наведвальнікі музея знамяцца з творчасцю майстра падчас правядзення выстаў, а жыхары Круглянскага раёна з цікавасцю назіраюць за працай майстра падчас майстар-класаў.

Захаваць мінулае для будучыні можна толькі падтрымліваючы да яго цікавасць у сучаснасці. А для гэтага спадчыну трэба вывучаць і паказваць так, каб гэта было цікава наведвальніку. Дадзены праект дапамагае вывесці музей «за сцены» да новых аўдыторый, гасцей Круглянскага раёна.

ВЫКАРЫСТАННЕ Ў КУЛЬТУРНА-АСВЕТНЫХ ПРАЕКТАХ НЕМАТЭРЫЯЛЬнай ГІСТОРЫКА-КУЛЬТУРнай КАШТОЎНАСЦІ «ТРАДЫЦЫЙНАЕ БЕЛАЎЗОРЫСТАЕ ТКАЦТВА ПАНЯМОННЯ»

Савіцкая М. В.,

малодшы навуковы супрацоўнік

аддзела рамёстваў і традыцыйнай культуры

ДУ «Лідскі раённы цэнтр культуры і народнай творчасці»

Традыцыя белаўзорыстага ткацтва існавала пераважна на Панямонні. Менавіта тут белаўзорыстае ткацтва дасягнула найвышэйшага росквіту. Некаторыя тэхнікі